

Zápis ze schůze Židlochovického Vlastivědného Spolku

pátek 8.prosince 2017, od 18.30 hod

Pohostinství u Kafků, sklepní prostor

Komenského ul.

Program

1. Přivítání, schválení programu, zvolení zapisovatele, noví členové	P. Wendsche
2. Revizní zpráva.2017	S. Rubáš
3. Činnost klubu v roce 2017. Zpravodaj, webová stránka. Činnost města pro ŽVVS	P. Wendsche
4. Situace, novinky, spolupráce archivu	E.Vyhlídal
5. Výstavy, přednáškové činnost a nové objevy spolupráce s rodinou Robertovou	K. Vavřík
6. Aktivity v r. 2017	T.Dratva
7. Virtuální náměstí a další činnost Gymnázia	D.Švarcbergerová J.Hroudný
8. Bádání kolem židlochovického mlýnu	J. Kratochvíl
9. Bádání kolem kamenictví Hladík	P. Hladík
10. Činnost Mgr.M.Cvrka pro ŽVVS	M.Cvrk
11. Jubilejní rok 2018, cukrovar	K. Vavřík
12. Jubilejní rok 2018, příprava panelové výstavy	S. Rubáš, P.Wendsche
13.Závěrečná diskuse, návrhy, změny	

Bod 1: Přivítání a schválení programu, nové členové

Přítomno je 16 členů (viz evidenční lístek přítomných) . Program byl jednohlasně schválen. Přípomínky nebyly . Zapisovatelem byl navršen a zvolen **Jan Hroudný**. Jako noví členové spolku byli jednohlasně schváleni Přemysl Hladík a Vít Hrazdil.

Bod 2: Revizní zpráva r. 2017

Stanislav Rubáš přednese revizní zprávu o příjmech a výdajích spolku. Byla dana k dispozici paní ing. Radmilou Kafkovou z radnice. Příjmy se skládají hlavně z dotací města a měsíčních příspěvků P.Wendscheho. Výdaje letos tvoří hlavně připravovaná kniha Židlochovice na starých mapách (autor: Dana Wendscheová). Spolek také přispěl na vydání sborníku dějepisných prací židlochovického gymnázia. Přítomní schválili bilanci..

Bod 3: Činnost klubu v roce 2017. Zpravodaj, webová stránka

- Historie domů na náměstí (webová prezentace)
  - pochvalné reakce členů
  - **M. Cvrk** navrhl, aby majitelé domů z modernějších dob by se dali dohledat v pozemkových knihách
- Činnost ve Zpravodaji
  - poměrně rozsáhlá (viz příložený seznam)
  - upozornění členů na to, aby ke svým článkům přidávali logo spolku. V některých případech požadavek nebyl ze strany Mediální komise respektován. P. Wendsche bude kvůli tomu intervenovat.
- Činnost města pro spolek
  - poděkování za finanční podporu
  - poděkování za péči o náhrobky na hřbitově (potěšila i rodinu Robertů)
  - poděkování za možnost publikovat na webu města
  - proběhlo další rozvinutí vztahu s rodinou Robertů (inicioval K. Vavřík)
  - zajištěná spolupráce na rok 2018 (viz dole)

Bod 4: Situace, novinky a spolupráce archivu**E. Vyhlídal**

Archiv města

- jestli dále pokračuje digitalizace materiálů, je podle p.Vyhlídala sporné. P. Wendsche informoval, že Město počítá s digitalizací, která pomalu probíhá (p.Hladký pověřen). Prostředky pro speciálního pracovníka nejsou (informace od starosty ing.J. Vítuly).
- Na dotaz budoucí lokalizace městského archivu E.Vyhlídal odpověděl, že není známo, že by se archiv měl stěhovat do budovy staré školy, kam se bude stěhovat „písemný“ archiv města
- E.Vyhlídal by rád také našel nového člověka pro vedení archivu (P. Wendsche bude předat požadavek na další schůzi ZM)
- Během bourání domů za radnicí objevil E.Vyhlídal na některých cihlách 5 různých značek. Není známo, odkud značky pocházejí, žádal o případnou pomoc

Bod 5: Výstavy, přednáškové činnost a nové objevy. Spolupráce s rodinou

Robertovou

K.Vavřík

- Upozornil nejdříve na chyby v některých číslech zpravodaje, které ovšem nespecifikuje (blíže údaje u K.Vavříka)
- Přípravuje na březen přednášku o rodině Robertů
- Zmiňuje se o pomníku Maxe Sabla na hřbitově a nutnosti vymyslet, co s ním. P. Wendsche podá informaci, že kvůli tomu je už delší dobu v kontaktu s vedením města. Hrob jmenovaného židlochovického lékaře bude už brzo nově použitý, pomník bude (jako i další opuštěné pomníky) přenesen na důstojné místo u hřbitovní zdi (zajistí město)
- U zámecké zdi narazil zajímavý architektonický artefakt. Jedná se o kamenické dílo (viz obraz dole), které při uklízení celého prostoru u zdi pro další urbanistické použití byl nalezen a ponechán. Památkáři byli zkontaktováni. Vysvětlení o původu a významu zatím není. P.Wendsche už dříve kontaktoval kvůli tomu vedení města, které si to vzalo na vědomí)

- Záhadou je i branka u zámecké zdi (respektive nápis nad ní). K. Vavříkem zmíněná domněnka, že se jednalo o nouzový východ ze zámeckého parku už dříve byla P. Wendschem prokonzultovala s náměstkem ředitele Státních lesů a.s. ing. Vítem Betášem. Podle něj spojení s okolím zámku neexistuje. Nadpis nad brankou (v německém jazyce) není jednoznačně čitelný.

Bod 6: Zpráva o činnosti

T. Dratva

- V každém čísle Zpravodaje vyšla dokumentace porovnání starých s novými fotografiemi
- Představil svůj nový kalendář 2018 historických fotografie města

Bod 7: Virtuální náměstí a další činnost Gymnázia

D.Švarcbergerová , J.Hroudný

- V rámci středoškolské odborné činnosti napsal student gymnázia Židlochovice Jan Hroudný práci, která zachycuje historický vývoj a současný stav domů na náměstí v Židlochovicích (přístupná na www.zidlochovice.cz).
- Pro prezentaci této práce veřejnosti byla následně vytvořena ve spolupráci s oddělením GIS (geografického informačního systému) městského úřadu Židlochovice "mapa s příběhem", která spojuje části písemné práce a fotografie s objekty domů v mapě do interaktivní aplikace.
- J. Hroudný zdůraznil, že bude vděčný za připomínky. Poděkoval za pochvalu
- Momentálně připravuje historické zpracování domů na Komenského ul.

Bod 8 Bádání kolem židlochovického mlýnu

Jiří Kratochvíl

- Rodina má schromážený spoustu materiálu o mlýnu. Jeho historické zpravování pokračuje

Bod 9 Bádání kolem kamenictví Hladík

P. Hladík

- P. Hladík společně se svým starším bratrem sbírají materiál a počítají s tím, že o tom něco budou napsat.

Bod 10 Činnost M.Cvrka pro ŽVVS

- Připravuje se článek do rakouského vlastivědného časopisu v Mödlingenu o židlochovickém rodákovi Wilhelmu Maxe von Marxberg. Článek bude v němčině, rediguje ho rakouský kolega H.Dolezal v Mödlingenu. Podle poslední informace bude vycházet v prvním čísle časopisu Kulturzeitschrift Medilihha (vydavatel: Bezirks-Museums-Verein Mödling ISSN 2073-123X)
- Dále sbírá materiály týkající se stále aktuální badatelské objekty (majiteli domů, Maurice Strakosch aj.
- Připravuje poster na plánovanou výstavu 2018 (viz bod 12).
-

Bod 11 Jubilejní rok 2018

K. Vavřík

K. Vavřík dokumentuje jedním diapozitivem významné data v roce 2018 a prosí členy spolku o spolupráci při evt. přípravě aktivit v této záležitosti (**obr. 4**).

- **Pamětní deska** na komínu bývalého cukrovaru
  - Spolek se rozhodl umístit na věži cukrovaru pamětní desku k výročí první kampaně (1838)
  - Členové se radili z jakého materiálu desku vyrobit, mezi návrhy padl např. pískovec, litina, umělý materiál
  - Drahé kovy jsou vyloučeny, aby nedošlo ke zcizení desky
  - Debata je ukončena tím, že je nutné poradit se s designérem
  - Stále také zůstává otázka textu na desce
  - Obhájení bude spojeno s návštěvou členů rodiny Robertů na podzim r. 2018
  - Financování slíbilo město.

Pozn.(P.Wendsche): Předseda spolku je v kontaktu s vedením města a mluvili jsme s paní Hanzlíkovou (památkářský ústav). O velikosti desky bude rozhodnuto, když jsme se definitivně rozhodli o obsahu textu. Způsob

materiálu bude určen po konzultaci s památkářským ústavem. Umístněna bude deska na čelní straně komínu (nad podstavcem). Tento návrh musí památkářský ústav ještě definitivně potvrdit..

ŽVVS navrhuje v této souvislosti, aby Město udělalo panu Christianu Robertovi jako přímý potomku posledního majiteli, čestné občanství. Tento návrh bude přednesen na dalším zasedání ZM koncem ledna 2018.

Bod 12 Jubilejní rok 2018, příprava panelové výstavy

Výstava k 100. výročí vzniku republiky

- P.Wendsche předložil návrh jednotlivých panelů. Návrh byl vypracován ve spolupráci se S. Rubášem a E.Vyhlídalem.
- Výstava se bude skládat z devíti panelů. Bude 6 autorů (S. Rubáš, E. Vyhlídál, K. Vavřík, M. Cvrk, D. Švarebergerová, J. Hroudny)
- Jsou předloženy dva návrhy (M. Cvrk a S.Rubáš), pravděpodobně bude nutné zvětšit písmo na panelech a přidat zdroje fotografií
- koordinaci převzali p. Rubáš a p. Helma. V nejbližší době bude všem autorům rozeslaly šablony pro tvorbu panelů.
- Umístění panelů bude určen po konzultaci s městem a architektem Jírou, pravděpodobně někdy v prostoru mezi rekonstruovaném terminálu železničním a prostorem dnešního autobusového nádrží. Návrh umístění v páрку blízko památní desky na T.G. Masaryka nenašel pro malou frekvenčnost návštěvníků souhlas většinou přítomných.
- Konstrukce panelů bude taková, že je lze libovolně vyměnit jinou tematikou (např.historii města Židlochovic). O materiálu (konstrukce i vlastního panelu) jednáme s židlochovickou firmou Centrum digitálního disku s.r.o.)
- Na financování se zavazuje Město.
- Odhalení by měl být u příležitosti slavností 100.výročí republiky.

Bod 13 Závěrečná diskuse, návrhy, změny stanov

- **D. Wendscheová** představila svůj projekt publikace „Židlochovice na historických mapách“. Publikace je téměř dokončena. Na grafickém vypracování s podělii nemalou částí V. Helma. Debata o počtu výtisků, rozhodnuto o 200-300 kusech. Publikace bude financování s dotace města a sponzory.
- **P. Wendsche** navrhl změny stanov spolku:
  - snížení spodní věkové hranice pro členství z 18 na 16 let
  - zkrácení volebního období předsedy spolku z 5 let na 3 roky.
  - Oba návrhy byly odmítnuté. Volby vedení tedy budou podle Stanov v roce 2020.

Na závěr zdůraznil K. Vavřík význam ŽVVS pro město Židlochovice.

V Židlochovicích 17.12.2017

Napsal: Jan Hroudný, člen
Schválili: Peter Wendsche, předseda
Karel Vavřík, místopředseda
Stanislav Rubáš, místopředseda

Obr. 1

Obr. 2

Zpravodaj

- 1/2017: D. Švarcbergerová Studenti prokazují hluboké znalosti historie
T.Dratva Židlochovice včera a dnes
- 2/2017: T.Dratva Židlochovice včera a dnes
- 3/2017: T.Dratva Židlochovice včera a dnes
- 4/2017: T.Dratva Židlochovice včera a dnes
- 5/2017: T.Dratva Židlochovice včera a dnes
D. Švarcbergerová Jan Hroudný na vernisáži výstavy Školákem ve válečných letech
- 6/2017: T.Dratva Židlochovice včera a dnes
K.Vavřík Potomci rodu Robertů na návštěvě v Židlochovicích
- 7/8/2017: T.Dratva Židlochovice včera a dnes
- 9/2017: T.Dratva Židlochovice včera a dnes
K. Vavřík Učitelské vzpomínání
J. Hroudný Vzhled náměstí ovlivnilo hlavně devatenácté století
P. Wendsche Vlasti vědný spolek rozšiřuje mezinárodní kontakty
E. Vyhliďal Ohlasy úmrtí Tomáše Garrigua Masaryka po osmdesáti letech
- 10/2017 T.Dratva Židlochovice včera a dnes
D.Švarcbergerová Expozice Školákem ve válečných letech k vidění i v Židlochovicích
- 11/2017 T.Dratva Židlochovice včera a dnes
D.Švarcbergerová Školákem ve válečných letech: Vysoká návštěvnost i vzácné hosté
P. Wendsche Putování po otevřených sklepech v sousední Noslavě
L. Spáčil Židlochovický zámek jako vězení: Příběh rakouského podmaršálka Macka

Obr. 3 Seznam publikací ŽVVS v měsíčních Zpravodajích města Židlochovic

Výročí 2018

- 1. ledna** – 25 roků – od zániku Československa – vznik samostatné České a Slovenské republiky
- 25. únor** – 60. výročí komunistického puče v Československu
- 16. května** – 150 roků od položení základního kamene Národního divadla
- 23. května** – 400 roků od Pražské defenestrace, čímž započala Třicetiletá válka
- 26. května** - 90. výročí Výstavy soudobé kultury v Brně. Univ. prof. Vlad. Úlehla byl jejím iniciátorem a organizoval expozici vědy a školství
- 21. srpna** – 50 let od invaze vojsk Varšavské smlouvy - okupace Československa
- 23. září** - 80 roků od mobilizace
- 29. září** - 80 roků od podepsání Mnichovské dohody
- 15. října** - 180. výročí první kampaně v židlochovickém cukrovaru (podle Ederovy kroniky byla první kampaň zahájena 15. února 1838)
- 28. října** - 100 let od vzniku Československé republiky
- 1. listopadu** – 25 roků od vzniku Evropské unie
- 11. listopadu** – 100 let od konce 1. světové války
- 2. prosince** 1848 nastoupil na rakouský trůn legendární císař František Josef I., který vládl celých 68 let

Obr. 4 Seznam výročí v roce 2018 (vypracoval K. Vavřík)